

Zgodnja

DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četrt leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četrt leta 1 g.; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXII.

V Ljubljani 20. rožnika 1879.

List 25.

Bratovščina ss. Cirila in Metoda.

(Dalje.)

Bilo je do lanske obletnice, tako govoré goreči škof l. 1859, bratov in sester ss. Cirila in Metoda samo v bratovske bukve 12.323 vnovič vpisanih. Od 9. sušca 1858 do letošnje obletnice se je naraslo družnikov in družbenic po raznih farah kranjske, koroške in štajarske dežele nad 400, v graški realci se je pridružilo 252 učencev, v škofiji Linški je preteklo leto pristopilo 1099 novih udov, in kakor nam prečastito bernsko škofijstvo piše, šteje ondodna škofija 13.306 bratov in sester. Lepo število je zapisanih tudi v Celji, kjer je pri sv. Jožefu bratovski altar ss. Cirila in Metoda, na katerem se vsako leto 9. sušca slovesno obhaja bratovska godovna za vse brate in sestre. Ako dostavimo lepo število družbanov, katerih imena še niso nam naznanjene, smo si lahko svesti, da okoli 30.000 bratov in sester združenih moli in prosi, naj bi usmiljeni Bog odločenim bratom starovercem oči odperl, da bi svoje smote spoznali, ter bi bili pravoverni otroci ene matere, naše katoliške Cerkve.

Kajti osnova naše pobožne bratovščine ni kakova prazna izmišljaja, temuč vdana od duha katoliškega, in nam živo priča slavno početje blagodušnih pastirjev in prečastitih škofov, ki se iskreno prizadevajo blizo in daleč ali to pomnožiti, ali pa enako braterno vtemeliti za poedinjevanje razkolnikov jutrove cerkve.

Ta pobožna misel je vnela tudi visoko častite nemške škofove v Monastiru, Hildesheimu in Paderbornu, ki so sklenili vse svoje sosednje škofove v enako bratovščino povabiti, naj bi molili, milošnjo dajali in pa pisali za poedinjenje odkrušenih bratov starovercev.

Ko so nas bili obiskali častiti apostoljski namestnik Matej Kirchner, slavni nastopnik našega rajnega rojaka Knobleharja v srednji Afriki, so bili naše bratovščine silo veseli, rekoč, ako Bog dá, odkrušene kristjane jutrove gerške cerkve z našo sveto rimsko Cerkvijo poediniti, se bo naša sveta vera toliko ložeje in hitreje med neverne zamorce in neznaboge po jutrovih krajih razširjala. Dali smo jim, kar so želeli, priporočivno pismo do apostoljskega namestnika, škofa aleksandrijskega, naj bi to našo braterno tudi po jutrovih škofijah razširjali, ter se nadjajo apostoljski mož, nam tudi med samorci bratov in sester pridobiti. Bog usliši njih in nas.

Veselo beremo, kako je mnogo razkolnikov v jutrovih krajih v kratkem se povernilo v materno krilo

sveto katoliške Cerkve. Armenski škof Nikolaj, prav učen in moder mož v mesti Alepo na Jutrovem, je neki svet prasník v kapucinarski cerkvi vpríčo vseh vernikov svoj križ na altar položil in oznanil, da je on in z njim tudi 300 rodovin njegove čede v katoliško Cerkve pristopilo. V pokrajini Kurfurt, v armenski deželi, se je več vasi povernilo v katoliško Cerkve. V ravno tistem kraji se je 200 rodbin oglasilo za sveto katoliško Cerkve, ki so prejele svojega lastnega fajmoštra. Tudi v Kirdistanu v mestu Bidlis-u je 80 odločenih rodbin ravno tako storilo. Razkolniški škof Drinopoljski (Adrijanopolski) na Bulgarskem je svojo misel naznanil, da se hoče poediniti s sveto katoliško Cerkvijo in veliko Drinopoljčanov ni čakalo svojega odločenega škofa, temuč se je radovoljno pokatoličilo, ter so si za veliko noč mašnika iz Carigrada naprosili. Tudi po Ogerskem in Erdeljskem (Sedmograškem) se vsak čas marsikdo poverni v sveto katoliško Cerkve.

(Dalje sledi.)

Bratovščine in drugi pripomočki v pomoč dušam v vicah.

Spisuje V. K.

(Dalje.)

Bukve, ki popisujejo to „družbo redovnic pomočnic za duše v vicah“, kakor tudi „bratovščino častnih udov družbe redovnic pomočnic za duše v vicah“, ali „Pariško bratovščino“, kakor jo hočemo sanaprej imenovati, so te le:

1. „Der thätige Liebesblick in's Jenseits“ von Ludwig Donin (237 str., cena 35 kr. Pri Fr. Baronin Constance von Pillersdorff, Wien, I., Seilerstätte 17; ali natis in zaloga pri A. Keiss & Ph. Löb, Wien, Reichsrathsplatz 2.)

2. „Les Auxiliatrices du Purgatoire“ par le P. Blot; tū je popisana vstanovitvev in djanje te bratovščine.

3. „Notice sur la Révérende Mère Marie de la Providence, fondatrice de la Société des Religieuses Auxiliatrices des âmes du Purgatoire“; tū je pa obširno popisano življenje vstanoviteljice te družbe in bratovščine, kar je ob kratkem tudi v „Danici“ l. 1878, št. 22—28 in 30. — V št. 2. omenjene bukve so naj bolj pripočevanja vredne in se dobijo „franko“ nekako za 1½

frank pri: „Communauté des Religieuses Auxiliatrices du Purgatoire à Paris, rue de la Barouillère, 16. *)

To bratovščino bolj obširno popisati, to je, pojasniti njene pogoje ali dolžnosti in dobrote, govoriti od glavnih pripomočkov v pomoč dušam, ki so: molitev, post, miloščja, sv. maša, sv. Obhajilo in odpustki... kakor tudi devetdnevnice, bukve za duše v vicah, s čimur bo vsim udom, naj se že vpišejo v katero koli omenjenih bratovščin za duše v vicah, gotovo vstrežemo, to je dalo povod k tej obravnavi; dana je tudi slehernemu priložnost vpisati se ravno v tisto bratovščino, ki enemu ali drugemu naj bolj dopade — „de gustibus non est disputandum“.

Zastran bratovščine „Pobožna družba v vedno pomoč dušam“ je v „Danici“ l. 1878, št. 29 precej obširno pojasnjenje, v katerem dopisnik popisuje, kako se je ta bratovščina začela, med koliko zavirami da je na sadnje l. 1847 vendar bilo mogoče spraviti na dan knjižico „Pobožna družba v vedno pomoč dušam v vicah“. Ondi je tudi omenjeno, da takrat ni bilo dovoljeno vsega tiskati, kar bi bilo potrebno, ker je voh še več ali manj Jožefiniški duh. Dandanašnji te zapreke ni več, želeti bi bilo torej, da bi se izpušeno v novi knjižici nadomestilo; sploh naj bi se ta bratovščina kolikor mogoče obširno popisala; posebno dobro bi tudi bilo, da bi se zastran ondodnih kratkih molitvic za vsak dan tedna naredila neka preuredba, ta namreč, da bi se te molitvice preuredile v podobo devetdnevnice, katero so sv. Oče papež Pij IX 3. prosenca 1849, takrat v Gaeti, poterdili.

Otdod izviralo bi za žive in za mrtve veliko zdadne pomoči, sakaj valed tega poterjenja se je vernim, ki to devetdnevnicu opravljajo, vsak dan moč vdeležiti 300 dni odpustkov; popolnoma odpustkov pa (ki se zamo-rejo po priprošnji tudi vernim dušam v vicah v prid obrniti, ako med opravljanjem devetdnevnice (ali pa v osmini po opravljeni devetdnevnici) vredno prejmejo sakrament sv. pokore in sv. R. Telesa in molijo v papežev namen. Ta devetdnevnic se opravlja na čast Kristusovemu terpljenju, da bi se Bog usmilil ubogih duš v vicah po sv. rešnji kervi svojega božjega Sina, katero je prelil, ko je kervavi pot potil, bičan in s ternjem kronan bil, ko so mu h kervavim ranam prisušeni plajš z života vlekli, ko je težki križ nesel, ko je bil na križ pribit, in ko je bil v preveliko žalost svoje Matere v stran preboden; da bi se usmilil zlasti še tistih duš, ki že dolgo časa v vicah terpijo, ki so naj bližje odrešenja, ki so za naj delj časa v vice obsojene, ki imajo v kaki reči posebno zaslužnje v Božjih očeh, za katere smo naj bolj dolžni moliti, ki so imeli večjo pobožnost do Kristusovega terpljenja in njegove smerti in pa do Matere Božje.

(Dalje sledi.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. Procesije svetega Rešnjega Telesa so se v Ljubljani letos obhajale v lepem vremenu, in sicer s jutraj v predmestnih farah pri sv. Petru in v Terno-vem, ob 9 pa iz stolne cerkve, in so jo milg. knezoškof

*) Zastran pošiljanja denarjev na Francosko bodi to opomnjeno, da se pošilja v avstr. veljavi in sicer naj ceneje po poštnih nakaznicah „Post-Anweisung für den Verkehr mit dem Auslande“. Vediti pa je, da se razun imena in kraja pošiljavca in adresata in pa zneska denarjev ne sme nič pisati na te poštna nakaznice, nobene „korespondence“; treba je torej še posebej pisma, ali pa listnice. Šteje se frank z navdalkom (ašijo) v zlatu 46 1/2 kr. avstr. veljave.

vodili med vdeležbo cesarskih in mestnih vradnikov, faranov iz mestnih duhovnij s svojimi dušnimi pastirji; učenci mestnih šol, realci, pripravniki in gimnazijalci s svojimi učeniki, čd. oo. frančiškani, gg. bogoslovci in pn. kapitelj. Od sunaj je solčna vročina pripekala, pa vidilo se je na obrazih vernikov, da jih je tudi notranja gorečnost vsemala, kajti vse se je godilo v lepem redu. Res, da se ni manjkalo tudi „naprednjakov“, ki pa niso napredovali, ampak stoječi sijale pasli. Vse ulice, po katerih je šla procesija, so bile z mlaji, in okna s tepihi in gorečimi svečami okinčane, in mestna godba je svirala. Tudi oddelek vojakov je spremljal procesijo, kateri so šli ko častna straža ob baldakinu pri Najsvetejšem. Kakor je na Sinaju grom naznanjal Božjo pričujočnost, tako je na gradu strel iz topov pri vseh štirih blagoslovih celi okolici oznanoval blagoslov pričujočega Zveličarja. Ginljivo je viditi, ko se odkrijejo vojaki v uniformi ter pokleknejo prejet blagoslov Gospoda vojskinih trum. Novošegni brezverski duh se ni mogel vgojediti v komando katoliško-avstrijske armade, kakor se je več ali manj v sobe nove šole; vojskovodji in velikaši pripoznavajo, da zmage nad sovražniki podeli edino le Tisti, pri katerega vjetju na Oljski gori in pri vstajenji so bili onemogli in strahu na tla popadali nejeverski vojaki.

V nedeljo potem je bila procesija pri sv. Jakopu, katero so vodili preč. g. prošt dr. Ant. Jarc. Spremljala jo je tudi kat. družba in rokod. pomočnikov s svojo zastavo; oddelek lovcev; mestna godba; mnogo belo oblečenih deklic s svečami in veliko število pobožnih vernikov; z grada pa se je strel razlegal. — Ob enaki uri je šla procesija iz frančiškanske cerkve, katero so vodili ondodni župnik in gvardijan preč. o. Kalist. Ta procesija se je odlikovala s silno obilnim številom pobožnih spremljavcev, s prelepim petjem pod vodstvom čast. o. Angelika, s prav velikim številom belo oblečenih deklic in ženstva s svečami, z oddelkom vojakov domačega polka. Vojaške godbe, ktera je druge leta igrala, letos ni bilo, ker je vojaška godba tega polka v Bosni; vendar zato slovesnost in lepota procesije ni bila manjši.

Kakor časniki poročajo, so se tudi po mestih družih škofij z veliko slovesnostjo v naj lepšem redu procesije obhajale: V Gorici so jo prevz. knezo-nadškof vkljub svoje nad 81 lét visoke starosti sami vodili; enako tudi v Terstu ondodni milg. škof, kjer se je procesije vdeležilo okoli 12 tisuč ljudi, katerih je pa bila polovica iz duhovnij slovenske okolice.

Kakor so lepe procesije sv. Rešnjega Telesa po mestih, so vendar ginljive v enem oziru še bolj po deželi — zaradi večji pobožnosti pričujočega ljudstva. Tiste neštevilne verste molečega ljudstva, ki se častitljivo gibljejo po poljih, med njivami in travniki, skoz vertove in loge, to so vojske, ki pričujočemu Zveličarju, djal bi, silo delajo, da mora uslišati, mora blagosloviti zadevne kraje, ko se tako živo in tolikrat prosi in kliče: „Coelesti benedictione benedicatur...“ Z nebeškim blagoslovom bodi blagoslovljen, varovan in ohranjen ta kraj in njegovi prebivalci, tudi njive in sadovi zemlje — v imenu Očeta in Sina in sv. Duha.

Vse pohvale vredna je naša slovenska mladina, ki že več dni poprej okinčuje in lepša znamenja, obhišja, okna, pota in kraje, koder ima procesija iti. To je lepo, naši mladenči in deklice! Le glejte tudi, da bodo enako lepe in cveteče vaše serca in vredne sprejeti svojega Zveličarja pri sv. Obhajilu.

Z Brezovice, 13. rožnika. (Požar v Notranjih gorih.) V prasniki presv. Rešnjega Telesa na večer ob 9 se v naši fari, v vasi Notranje gorice, naenkrat hudo posveti in hitro se razlega po vasi: Ogenj, ogenj! — Tikoma vasi so začeli skednji goreti; ker je bilo vse

leseno in slamnato, se je ogenj v par minutah razširil na bližnjo cerkev in pa tudi po vasi. Pogorelo je: 6 posestnikov, večih in manjih; 6 hiš; 9 podov; 7 kozolcev; več šup, svinjakov, 9 blevov, streha cerkvenemu zvoniku; veliko merve, slame, stelje, 9 prešičev itd. Zaravrovani so bili vsi, le žal je, da škoda, ktera do 15.000 gld. znaša, še na pol ne bo povernjena. To pogorišče je pa toliko bolj občutljivo, ker je v 40 letih že to tretje; — komaj se nekoliko oddahnejo, pa jih že spet nadloga udari. — Ako bi se kako milo dobrotljivo serce našlo, ki bi hotelo revežem kaj darovati, prejelo bi tisu-
černo plačo in zahvalo.

Janez Potočnik,
župnik.

Pristavek. Reveži, kakor še posebej vemo, so v toliko veči zadregi, ker je naj slabši čas za sekanje lesa in ga nihče ne prodaja; v svojih gojzdih ga pa tudi nimajo toliko, da bi mogli izhajati. Nobenkrat človek velikosti dobrote in lepote usmiljenega serca tako ne občuti in ne spozna, kakor takrat, ko se mu v veliki sili naglo pomaga. Darovalcu se malo pozna, ko daruje nektare šestice, obdarovanim pa iz mnogih rok darovi mnogo teknejo. Toraj: „Dajmo, in se nam bo dalo!“

Vredništvo.

Z Gorenjskega v dan sv. Antona Padovanskega. (*Dobrovoljen svet za srečen izid sedanjih volitev.*) „Vsak dober dar pride od zgorej, od Očeta svitlobe“, pravi sv. apostelj Jakop. Tak dober dar je gotovo katolišk, značajan, za blagor ljudstva resnično vnet in pogumen državni poslanec, ki se imajo zdaj voliti. Pred vsem je toraj treba od zgorej, od Očeta luči, od Boga si dobrih poslanev izprosi, izmoliti. In ravno na to se menda vse premalo misli. Prav je in potrebno, da se dela, agitira po vsaki postavni in pravični poti za dober izid pri sedanjih volitvah; ker če ne bo večina boljših poslancev, kot so dosedanji, bo šlo vse navzdol: vera in sreča, kmet in država. Vendar pa samo delati, agitirati v ta namen ni dosti, in ne bo dosti pomagalo. Kar že stari pregovor pravi: „Môli in delaj!“ „Delaj in môli!“ — to tudi v ti zadevi velja. V nekterem katoliškem listu, zlasti v „Monat Rosen“, je bilo večkrat že brati, da v marsikterem kraju so katoličani imeli prav malo upanja, ali celó nič ne, da bi zmagal njih katoliški kandidat pri volitvi; vse je kazalo, da bo zvoljen le njim nasproti postavljeni liberalni kandidat. Kaj so storili? V priserčni, goreči molitvi so se v ti zadevi k Bogu, k Mariji, k sv. Jožefu obrnili, tudi še posebej kako devetdnevno v ta namen opravljali. Kaj se je zgodilo? Zoper vse upanje in pričakovanje so zmagali, in zvoljen je bil njih katoliški kandidat. Pa so potlej tudi po katoliškem listu očitno naznanili svojo zahvalo Bogu in Mariji. Ali mi ne moremo enako storiti? Notranje versko prepričanje pisavčev je, ako se bo pri nas — zraven potrebnega agitiranja in pridnega vdeleževanja pri volitvah — tudi veliko molilo, bo gotovo tudi zmaga naša velika; in ako bi se po vsih naših slovenskih deželah, po Kranjskem, Koroškem, Štajarskem, Goriškem in Primorskem — na kmetih in po mestih — zraven delovanja — povsod v ta namen prav zaupljivo in goreče molilo, bi zmagali tudi povsod. Sej tudi ni nobena težava, če posihmal do konca sedanjih volitev vsak katoličan moli en Očenaš vsak dan, če vsak duhoven pri vsaki sv. maši naredi „memento“ za srečen izid v pravi prid Cerkve in države; po hišah pa, kjer sv. rožnikranc skupaj molijo, naj bi v ta namen še en Očenaš združeno molili. Še lepše in boljše bi bilo, kako devetdnevno opravljati v ta namen, ki bi se 23. dan tega mesca začela in terpela do sopraznika Obiskovanja Marijnega, 2. mal. serp. Pisavec teh veratic devetdnevno v ta namen s svojimi hoče opravljati ob omenjenem času v cerkvi ob Ave-

Mariji; ker ljudje čez dan zdaj tega ne utegnejo. Delajmo vsi in molimo, pa je zmaga naša gotova! Vivant sequentes!

K temu pa bodi pristavljeno še to, da npravno spadeni, pohujšljivi ali celó brezvrski možje naj se ne valjujejo za poslance, če tudi so sicer pri narodni stranki; djanja tacihi mož, ako niso na poti spreobrnjenja, Bog ne bo blagoslovil in kakor tudi se ponašajo, da so rodoljubni, bodo narodu poslednjič le v nesrečo in neblagor. Vemo, da se utegne najti tudi kdo, ki se bo k temu, kar je bilo tu rečeno, debelo sakrohotal in izbruhnil besede, ki se olikanemu možu ne spodobijo; toda ravno s tem bo pokazal, da prav on je eden tistih, pri kterih se ne peče pogača za naš narod. Naša zvezda je bila in ostane: „Za vero, za dom, za cesarja!“

Iz Poreča. (Dalje.) Quamvis autem hoc sancti Doctoris argumentum omnes indiscriminatum credentes afficiat, qui tempus, facultatemque habeant navandi operam sacris huiusmodi studiis, et ex apposito legant vel inutiles libros, vel etiam valde periculosos, negligentque earum rerum eruditionem et scientiam, quae ad hominum societatem, aeternamque salutem sunt maxime utiles, praecipue tamen nos ipsos obstringit, quos Divina Sapientia populi doctores destinavit, et depositarios mysteriorum suorum, fidelesque Sacramentorum ministros. Haec ratio fuit, cur Malachias Propheta tam acriter inveheretur in Sacerdotes Hebraeos, qui cum potissimum incumbere debuissent in studium Divinae legis, populumque docere, aliis plane diversis, sive studiis, sive negotiis operam dabant. „Ad vos, ita Malachias (2, 1.), mandatum hoc, o Sacerdotes: si nolueritis audire, et si nolueritis ponere super cor, ut detis gloriam nomini meo, sit Dominus exercituum, mittam in vos egestatem, et maledicam benedictionibus vestris, et maledicam illis itd. . . . Labia enim Sacerdotis custodient scientiam, et legem requirunt ex ore ejus: quia Angelus Domini exercituum est, Vos autem recessistis de via, et scandalizastis plurimos in lege: irritum fecistis pactum Levi, dicit Dominus exercituum: propter quod et ego dedi vos contemptibiles, et humiles omnibus populis, sicut non servastis vias meas, et accepistis faciem in lege.“ Hactenus Melachias nomine Altissimi.

Haec Malachiae verba non retuli, charissimi in Domino, quasi arbitrarer, ex huius pacti legique transgressione, quam Deus Levitico Ordini imposuit, colendi scilicet sacram doctrinam, eamque fidelibus explanandi, in nos redundare ea mala, quae modo perferimus, et hac de causa sacerdotalem ordinem despectui esse apud homines saeculares. Solum itaque retuli Propheticum textum eo animo, atque consilio, ut gravissimam illam obligationem ostenderem, quae nos omnes obstringit, colendi scilicet sacram doctrinam, praesertim vero divinam Scripturam, ut possimus saniores doctrinae pabulo Christi Domini oves enutrire, et muneri nostro, ut opus est, satisfacere. Si Sacerdos doctrinam istam non calleat, quomodo poterit alios instruere? Ignoratio, quae in simplici laico esse potest immunis a culpa, in nobis, qui ratione status et muneris, ut inquit Angelicus S. Thomas, scire tenemur, a culpa immunis non erit. Populus, qui vel perperam, vel non satis instructus fuerit, errando fortasse non peccabit: sed culpa, quae non imputabitur ovi, imputabitur procul dubio Pastori, isque non solum propriis, sed etiam alienis gravabitur aberrationibus et delictis.

His adjungere possem Sacros Canones, Conciliorumque decreta. Verum, his, brevitatis gratia, praetermissis, solum referre lubet verba Apostoli Pauli 1: ad Tim. 5 scribentis: „Qui bene praesunt Presbyteri, duplici honore digni habeantur, maxime qui laborant in

verbo et doctrina. Dicit enim Scriptura: Non alligabis os bovi trituranti (Deut. 25. 4) et: dignus est operarius mercede sua. (Math. 10. 40.) Audistis? digni sunt duplici honore Presbyteri, sed ii qui bene praesunt; hoc est, qui sedulo, et diligenter docent, et praedicant Evangelium, et gregem Christi rite gubernant, ut exponunt Interpretes, et, ut idem Apostolus subdit: qui laborant in verbo et doctrina. Isti operarii, ut ait laudatus Paulus, digni sunt mercede sua; et verbum Dei triturantibus os alligari non debet. At contra qui ignorant, aut negligunt ea, quae ad populorum salutem sunt necessaria, qui consulunt sibi ipsis, qui Pastorale munus, tamquam otii, quietisque stationem respiciunt, duplici illo honore, quem ex Apostolo commemoravimus, jure ac merito privari merentur. Igitur ad ea omnia, quae diximus, praestanda rigore tenetur, quicumque ecclesiasticum ministerium exercet, quodque, cum olim plerique ex Levitico ordine neglexissent, in causa fuit, quod Propheta Ezechiel in haec verba proruperit: „Vae Pastoribus Israel, qui pascebant semetipsos: nonne greges a Pastoribus pascuntur? Lac comedebatis, et lanis operiebamini, et quod crassum erat, occidebatis: gregem autem meum non pascebatis. Quod infirmum fuit non consolidastis, et quod aegrotum, non sanastis; quod confractum est, non alligastis: et quod abjectum est, non reduxistis; et quod perierat, non quaesistis: sed cum austeritate imperabatis eis, et cum potentia. Et dispersae sunt oves meae, eo quod non esset Pastor, et factae sunt in devorationem omnium bestiarum agri, et dispersae sunt. Propterea pastores audite verbum Domini: Vivo ego, dicit Dominus, quia pro eo quod facti sunt greges mei in rapinam, et oves meae in devorationem omnium bestiarum agri, eo quod non esset Pastor; ego ipse super Pastores requiram gregem meum de manu eorum, et cessare faciam eos, ut ultra non pascant gregem, nec pascant amplius Pastores semetipsos; et liberabo gregem meum de ore eorum, et non erit ultra eis in escam: Haec dicit Dominus.“ Ita Ezechiel. c. 34, 2.

(Konec sledí.)

Iz Rima, mesca rožnika. Borba zoper vero se nadaljuje tukaj s vso razdraženostjo. Hudodelstva, ki se počenja dan na dan zoper cerkve, svete podobe, služabnike Gospodove in zoper katoliško čutilo narodov, imajo komaj primero s preganjanji, kakoršne je počejala Rusija in o drugem času Anglija zoper katoličane pod svojim gospostvom. Hotel Bog, da bi te dogodbe oči odperle tistim slepim, ki še zmeraj upajo nekake sprave Cerkve s sedanjim stanjem, ki ga je napravila frimasonska svojat na Laškem. Te sekte hočejo razdijati katoličanstvo. Upajo, da cerkev bo sama vrat uklonila pod njih jarem s nesprijetno spravou.

Dan, o katerem bi Cerkev pomolila roko v ponujano spravou, bi bil dan njenega propada. Sektirarji bi radi, naj bi Cerkev tako slabost pokopala, da bi jo potem toliko ložej zaterli (ti bedaki, ti vertoglavci, ti kovači svojega lastnega pogubljenja, ki ne vedo, da Cerkev zatreti je ravno tako nemogoče, kakor Boga samega ubiti, kateri je obljubil, da Cerkev ostane do konca sveta)! Toda v tem Cerkve ne bodo premagali nikoli in nikdar; resnica se ne more spravljati z zmoto. Cerkev, razsvitljena od Boga, pač dobro vidi brezno, v katero bi jo radi zavlekli. Ona bo živela do konca časov kakor vojakinja v vednem boju z zmoto. Cerkev ni opešala v spolnovanji svojih dolžnosti skoz toliko stoletij, in Bog ne bo dopustil, da bi se ji tudi sedanjí čas kaj pripetilo.

Med tem pa, da se umni bolje razsvetlijo, Bog dopusti, da roka hudodelnih težka postane nad Cerkvijo. — V Perugiji so se zgodili božjeropi, ki delajo grozo.

Dosti je pogledati, kaj piše „Osservatore Romano“ 3. rožnika. Ondotni mestni odborniki so poslopja prodali, da se ondi napravijo protestanški tempeljni. Katoliških cerkev so spremenili v sviali za seno. Svete podobe so tergali s oltarjev v pričo vernikov, ki so jih častili, veliko dražih posód je mestna gosposka pograbila, kakor bi bile njena lastina. —

Četrttega rožnika so P. Ferrari-a sredi med žandarji vlekli iz zvezdarne sv. Ignacija in zvezdarna je bila kakor obležena od vlade, koja je po pregnanih pravih lastnikih tje postavila enega svojih profesorjev.

C. P. Ferrari, silo učen astronom (zvezdoznanec), je v vodstvu zvezdarne nasledoval P. Secchi-u (vsemu svetu znanemu učenjaku v zvezdoznanstvu). Bil je P. Ferrari vreden Secchi-ev naslednik, ker pod njegovim vodstvom je več lét delal z velikim trudom, ter je katoliško ime slovelo v tej plemeniti vedi. Zvezdarna ta je z dovoljenjem sv. Očeta Pija IX in z njegovim osebnim denarom zidana na enem glavnih slópov (pilov) velike cerkve sv. Ignacija, toraj na svetem mestu. Odmenjena je bila zlasti za italijanske in tuje cerkvene može, kateri bi ne bili mogli lahko pristopa imeti v pomanjkljive vladne observatorije (zvezdoglednice). Sektirarji pa taci reči nimajo. P. Ferrari je duhoven, zvezdarna je slava papeštva: toraj „ugrabimo jo!“ naj se naredí svetoskrunstvo; njim v njih sovraštvu zoper Cerkev je vse privoljeno!

Pervega rožnika so vstavaško obletnico laškega kraljestva obhajali z velikim umetnim ognjem, ki ga imenujejo „Girandola“. K temu izvoljeni kraj, Angelski grad (ki so ga papežu ugrabili, kakor drugo posestvo), je malo stopinj od papeževega stanovanja. Papež je toraj moral poslušati pokanje kanonov, ko so tam blizu njega obhajali vladno vravnau, kakoršno on iz globočine duše obsoja; in kakor da bi to bilo še premalo, so se prederznili prižigati tribarvni bengalski ogenj pod samim stebrovjem sv. Petra (tikoma pri Vatikanu in št. Peterski cerkvi), da so s tim zasramovali zapertega namestnika Kristusovega. (Quousque!!!)

Med tem pa so nenravnosti in spake pa morije tako pogoste, da imamo členke naj zanikarniših dnevnikov, ki silno grajajo vladine naredbe. Protestanstvo in vse sekte zraven tega se v takem strahovitem nrvnem razdjanji po kačje vlezujejo z neverjetno škodo za duše in v nevarnost za papeža samega.

Te dni je prišel v Rimu nov časnik na dan, ki se imenuje „L' elettore“. Pravijo, da je list novih konservativcev. Ta list naravnost dopuša novo samosilstvo in opominja katoličane, naj se vdeležujejo volitev, ako tudi so papež temu nasproti. V resnici pa ni še jasno, če bi bilo koristno, da bi se italijanski katoličani vdeleževali pri očitni vravnau, ki je sovražna Bogu in Cerkvi — toliko manj, ker bi utegnili biti v takem primérleju najberže le vabljevci sektirarjem. Ali katoličani, kateri v resnici deržijo s papežem, ne bodo nič počeli brez Njegovega poterjenja, in njegova volja edina bode ravnílo, ktero bodo nasledovali in ki edíno zamore imeti vgoden vspéh.

Spomini na Gorenjsko, 1878.

III.

Veliki altar na Breznici.

(Dalje.)

Opuščaje natančneje popisovanje svetih obredov v posvečevanji velikega altarja naj omenim le bolj posebnih. Danes so namenjeni škof prvokrat nekervavo da-

ritev sv. maše opravljali na novem Brezniškem altari. Zato mora biti poprej posvečen. Cerkvena zapoved je pa, da se ob posvečevanju svetinje ali kosti sv. mučnikov denejo v altar pod altarno ploščo, ali v ploščo samo. Škof altar posvečuje napravi mavte iz vina (kerščanska ljubezen), vode (čistost serca), soli (modrost), pepela (spokornost) in apna ter mavto blagoslové; tako se bode grob, ki je vsekán za svetinje, potem tudi čisto varno mogel zasidati. Na Breznici, da se cerkveni želji popolno zadostuje, je ena sama kamenéna plošča, izsekana iz domačega gorenjskega zelenega kamena, položena poverhoma čez vso obširno menzo novega altarja.

Prišel je tedaj čas, da se v slovesnem sprevedu svetinje ss. mučencev iz šotora pred cerkvijo prenesó v cerkev k velikemu altari. Brali smo te dni, kako pomenljivo in slovesno se je to prenašanje svetinj v dan sreberne cesarske poroke (24. apr.) veršilo v obljubni cerkvi na Dunaji, ktera cerkev je zidana v spomin rešenja našega milosernega cesarja iz roke tolovajske. Določna želja kardinala vikšega škofa dr. Janeza Kučerja je bila namreč ta, da vsi pri zidanki te imenitne cerkve delajoči naj se vdeležujejo častitega obhoda ob prenašanju svetinj. Videl je torej gledalec ta dan na Dunaji pred duhovščino in škofijstvom, iz vsega cesarstva, v tem sprevedu stopati osivelega nadmojstra (arhitekta), duhovitega slikarja, pa tudi priprosto umnega zidarja. Trakove pri posodi z mučeniškimi kostmi je nosilo tu šest meščanskih deklic, in šest družih je spremljalo ob obeh stranéh. Če je sploh povsod veličastno vkladanje svetniških kosti toliko sposobno poznim vnučkom v spominu se ohraniti, doseglo se je gotovo to na Breznici. Vernikom tukajšnjim bode menda za vse žive dni pred očmi, in marsiktera priserčna mati bode izročila ta ginljivi prizor spominu svojih pametno izrejenih otrok. Vsled vredbe domačega čast. g. župnika so namreč odmenjeni gospodje svetinje dvignili iz šotora ter na ramenih nesli v slovesnem sprevedu po cerkvi gori do velicega altarja. So pa svetinje ss. mučnikov Klemená in Jukundína, in za levite opravljeni nosiči so bili gg.: Vodiški župnik Tomaž Kajdiž; profesor iz Kranja Tomaž Zupan; Tunjski župnik Ivan Dolžan, in pa letošnji novoposvečenec Anton Zupan, sedaj kapelan v Bohinjski Srednji vasi — vsi Brezniški domačini, vsi tako radostno prispeli v domovje ta tudi njim samim znameniti dan. Za svetinjami pa so s svojim obilnim spremstvom stopali posvetitelj milg. knez in škof. Pred novim velikim altarijem leviti znamenito skrinjico s svetinjami postavijo med goreče sveče na tla. — To ta ginljivi pogreb; pa kaj pravim pogreb! procesija vstajenja teh pred Bogom že davno poveljanih svetih mučencev se nam je zdela. Na to pa so začeli škof posvečevati grob za svetinje, t. j., jamico v altarjevo ploščo vdolbljeno. Sveto počivališče bo to, dragi čitatelj, zato se mazili s sv. krizmo na vseh štirih stranéh znotraj; potem v ta grob skrinjico s svetinjami vložé in poslednjič še ploščico, ki bo zapirala ta grobek, znotraj znamenjajo s sv. krizmo, vzdajo jo s lastno roko, in zazidano pomazilijo s sv. krizmo tudi po njenem vnanjem lici. Koj na to škof vlijeje kerstnega olja in sv. krizme po altarjevi plošči in to sveto zmés z desničino dlanijo razmazilijo po vsem njenem zgornjem lici. — Tako svet ti je torej, verno ljudstvo! vsak s toliko svetičnostjo posvečeni altar — oni kraj, kjer bode ob veseli zgodbi za vso duhovnijo od slej vsak tvoj novomašnik péval svojo sv. mašo; oni kraj, kamor bode stopal ob žalostnem tvojem dnevu od slej mašnik Gospodov mило prosit za umerle ti drage ter darovat Njega, ki je odrešil nas vse — Božjega Sina.

Škof so blagovolili danes tu na novoposvečenem altari služiti pontifikalno sv. mašo, kar je bilo ob doseganjih njihovih obiskovanjih le še v Idriji, Abacijev

dan 22. junija 1877. Rado bi jim bilo spremstvo prevelicega njihovega utrujenja se boječe tega branilo; a bresvpešno bi menda bilo. Tudi tu pri altari so škofu stregli 4 imenovani domačini v levitih. Po sv. maši pa, ko je bila že davno poldanja ura odbila, se je želelo, naj bi mil. knez in škof saj nekoliko se odtešali. Ali z besedo: „Ljudstvo čaka“ so hiteli na leco ter tu s vneto besedo razlagali pomen vseh posamesnosti novega velikega altarja: na verhu križa, presv. Jezusovega Serca pod njim, podobe Žalostne Matere Božje in vseh drugih, ter so kazali na svetost altarja sploh, ki ga cerkev posvečuje s obširnimi in toliko vzvišenimi obredi. H koncu so ganjenim glasom zaterjevali, koliko jim je do tega, da bi posebno še teh danes jih poslušajočih svojih ovčic ne izgubili nobene.

Govoru je sledilo izpraševanje otrok in sv. birma in bil je vsej slovesnosti, ki se je pričela ob osmih v jutro, konec še le popoldan o 1/23.

Preden pa zapustimo današnje slovesno cerkveno opravilo, moram ti, dragi čitatelj, z nekaterimi besedami razkazati novi Brezniški altar.

Kameneni veliki altar je za našo deželo imenitno delo. Trije Kranjski umetniki so si tu roko podali ter so združeni hoteli postaviti Bogu v čast ob enem sebi še v pozni spominek.

Stavbni del pri altari, to je, altar prav za prav, se je bil gg. Ivanoma Vurnik-oma, očetu in sinu, v Radoljici izročil. Ta altar meri v visokosti 8 metrov in 40 centimetrov; v širjavi 3 m. in 63 cm.; globočina v podnožji s stopnjicami vred pa mu je 3 m. in 85 cm. Trojne stopnjice do menzinega viška, od spredi in ob koncéh vse iz cela, so iz pepelnato sivkastega kamena od (1) Bodeškega loma v Bledu. Vsi bolj masivni sprednji altarjevi deli nad menzo so iz sivkastega (2) Beljaškega marmelja, enako tron in vsa zadnja nadmenzina altarjeva stran. Štirje veliki nadmenzini stebri, namreč dva okrogla in dva četveroogata, so iz rudečkastega (3) Jeseniškega kamena. Menza od spredaj in obe njeni strani z vsemi obokarijami — ravno kakor jih je zahteval altarni zlog — sti izdelani iz rudečkastega (4) Jelovskiškega marmelja, ki je z belimi programi pretkan. Menzina podloga in sadnji njeni oddelki so iz temnosivkastega, s rudečimi progami pisanega tudi (5) Jelovskiškega marmelja. Plošča na menzi je iz sploh znanega (6) Gorenjskega zelenega kamena. V menze sprednjo stran so v basreliefu (t. j. odtisnjeno, izbuknjeno) vdeleni deseteri apostoli, sredi med njimi Kristus, deržeč v levici bukve z gerškima čerkama Alfa in Omega (to je: Jaz sem začetek in konec), desnico pa za blagoslovjevanje povzdigajoč. Te podobe obdajajo ob vseh tréh stranéh menzo, ves tabernakelj, pod in nadstebrovje vseh stebričev in štirih velikih stebrov, isto tako tudi dotična okinčava v gornjih altarjevih delih; vse to je iz prelepega, kakor „carrara“ belega tirolskega marmelja iz (7) Lasa-a. Križ za Marijinim ter Jezusovim kipom in rozete v Marijinem tronu so pa iz belega (8) Mokriškega kamena.

Menzi izbuknjeno vdelenih 10 apostolov z Jezusom v sredi je karakterističen in altarjevemu zlogu priméren umotvor Ivana Vurnika, mlajega. Mladeneč utegne daleč dognati v stavbarski umetnosti, posebno če bode več časa nadaljeval letos zapričeto šolo pri tirolskem umetniku Steinhäuser-u ali pa pri družih znamenitih možéh te v vsem dobrem toliko napredujoče Bogu in Avstriji zveste dežele.

Žalostna mati Božja v tronu na podlagi rudečkastega Jeseniškega kamena, ki ima napis „Virgo dolorosissima, ora pro nobis“ in obstranska apostola sv. Peter in Pavel, vsi v pravi človeški velikosti, so izdelani iz

(9) Isterakega belega marmelja. — Rabil se je torej za ta altar marmor deveterih različnih verst. Velikoobsežni tron za Mater Božjo, ki je snotraj kot od sunaj prav ves kamenit; vloge, križ verh altarja in za Žalostno Materjo Božjo: vse to je obilno vtisnjeno (vbuknjeno) in odtisnjeno resljano ter bogato poslačeno. Vsa ornamentika pa — ki je v taki obilici, tirja ravno romanski slog — je oziroma na zlog povzeta po vesploh klasičnih vzorih.

(Konec tega oddelka prih.)

Razgled po svetu.

Sedanje okolišine. Roka Gospodova strašno obiskuje svet, pravi eden katoliških laških časnikov. To čuti celó liberalni „Diritto“, kateri ne vidi drugega krog sebe razen revšine, kamor koli se ozre. V naj bolj rodovitnem laškem kraju je ob tla upanje za bogato žetev, in že se kruh draži v Rimu in po drugih mestih. Širi se tedaj revšina in lakota, to je tista nadloga, ki naj bolj množi število hudobij. Ravno se je bralo tudi o velikih povodnjih po Laškem, vsled katerih je veliko zemlje pod vodó.

Stiske pa niso samo po Laškem. Na Angleškem tarnajo delavci zaradi znižane plače; in v zbornici velikašev je Cranbrook priznal, da v Dêkan-u (v južni Indiji) je velika draginja, in v tem ko pri nas čez méro de-žuje, so pa v Kini in Indiji skoraj čisto brez de-ža iz bati se je naj strašnejših stisk po unih krajih, ktere je že preteklo leto lakota tako silovito šibala. Po francoskih naselbah ni dosti manj žalostno in zbornica v Versailles (Versaille) je pol milijona odločila v pomoč po svojih terpeženih naselbah.

V tacih okolišinah celó liberalni „Diritto“ biča rimski mestni odbor, ki v teh resnih časih misli na „girandolo“ (kratkočasen umetni ogenj in nočna razsvitljava). „Unità“ pa očita, kako ne da bi se serca obračale k Bogu, ki pregrehe in hudobije têpe, išejo s takimi komedijami, kakor je „girandola“, ubiti otožnost in serca od straha odvrčati. Toda prostomišljaštvo, samo „švind-el“, ne vé drugje kot v švindelnu pomoči iskati.

Ali ne mara prostomišljaki po drugih krajih drugač delajo? Ubili bi radi vestno grizenje s hrupom, s komedijami, z zadegovanjem, kakor „zgubljeni sin“, ko bi se le dalo! Skrunijo se dnevi Gospodovi s prodajanjem, pijančevanjem, ponočevanjem, pretepi in poboji! V tem ko se pošteni zatajajo, molijo in pokoré, pa zanikarneži s pregrehami šibe Božje na zémlo kličejo in svet s terpljenjem in vsakterimi nadlogami napolnujejo!

K vsakdanjim brezbožnostim, ki dražijo jezo Božjo, pa prihajajo politiške brezbožne vravnave. Opuštvši v novo omenjati, kar se je godilo in se še godí na Nemškem, Francoskem in drugod zoper vero in Cerkev, bodi omenjena novo-laška brezbožnost, ki s silo hoče tako imenovani civilni zakon ustanoviti in je spodnja zbornica že sprejela osnovo zadevne postave, le na senatu je še, če se sprejme, ali ne. Poskušala je to sardinska zbornica že l. 1852, takratni kralj Viktor Emanuel pa je na vprašanje v Rimu od Pija IX bil prejel odgovor: Da je verska resnica, da zakon je od Jezusa Kristusa povzdignjen v čast zakramenta in nauk katoliške Cerkve je, da zakrament je bistvo pri zakonu samem tako, da zakonska zveza med kristjani ni postavna kakor le v zakramentalnem zakonu, in brez tega bi ne bil zakon, ampak zgolj konkubinat. Vsled tega je bilo na Laškem o tem potihnilo; zdaj pa so frasoni zopet jeli rogoviliti zoper Boga in Cerkev... Kako bi pri tacih okolišinah bilo mogoče, da bi se dobro godilo na Italijan-

skem, kako bi sveti Bog mogel blagosloviti take bogoskrunce?

Namestnik Kristusov, ki je vselej na čelu v vojski za brambo sv. Cerkve, je l. rožnika razglasil veliko-dušno pismo do gornje-laških škofov, v katerem ravno tako učeno kakor serčno in neprestrašeno brani cerkveni zakon kakor zakrament; z vso odločnostjo pa savrača naprejšjo civilno pogodbo, za kakoršno je bila nedavno osnova sprejeta v laški zbornici in kakoršno pogodbo lažnjivo zakon imenujejo.

Po vsestranski tehtni obravnavi sklepajo Leon XIII svoje pismo z vabljenjem k molitvi, da Bog pošlje pomoč v ti novi nevarnosti, kateri je izpostavljena vera pa domača in občna npravnost, in naj pastirji podučujejo vernike v veliki resnici, „da začetek in posvečenje svatovšine je od Boga, in da zunaj šeg, ki jih je ustanovil Bog in Cerkev, ni ne poštenosti, ne svetosti v zakonski zvezi, in ne gnade zakramenta“...

Pri tacih okolišinah je zopet očitno, da ne bo bolje na svetu, ne za višji in ne za nižji stanove, dokler se bo Cerkev Kristusova preganjala, dokler bo papež v ječi.

Volitve, volitve so zdaj po vsih časnikih na dnevnem redu. Sekovski škof je dal poseben pastirski list do svojih vernikov za volitve, ter jim pojasnuje, da je vsakemu opravičenemu dolžnost iti volit in pa voliti može katoliškega duha. Vikši pastir pravi n. pr.:

Ako volite take može, kateri si resno ne prizadevajo za to, kar keršanski volilci zahtevajo, ali pa ki celó sodelujejo za nekeršanske naredbe, bote vi odgovorni in zapadete kazni pred Bogom, kakor tudi odgovorni za škodo na tem svetu za vas in za vaše mlajši. Ako bi keršansk deržavljan menil, da se tej odgovornosti umakne s tem, da ne gre volit, naj vé, da je čisto v zmoti. Glasovati za dobro volitev ni le deržavljanska pravica, ampak tudi keršanska dolžnost, ktero je vsak s keršansko vestnostjo spolnovati dolžan; če ne, je že naprej pred Bogom kazni vreden za vse hudo, ki iz tega izhaja, in oziroma na vse dobro, ki se vsled tega ne doseže.

„Vi tedaj ste pred Bogom v vesti dolžni glasovati in le naj boljšim možém glas dati.“

Pastirski list dalje našteva temeljne zmote našega časa, ki so v kratkem te-le: „Deržava je vse in smé vse, kar hoče; Cerkev ni nič in ne smé nič, razun ako deržava dopusti; pravo je vse, kar deržava — po postavodajni večini — za pravo izreče“, in pristavlja: „Kaj da je nasproti tem zmotam resnica, to vé vsak podučeni kristjan. Kakor si Kristus sam ni od Pilata ali Heroda isprosil pravice k svojemu djanju, kakor apostelnov ni odpravil do Tiberija in Nerona, ravno tako Cerkev tudi zdaj in kadar koli ni odvisna od deržave ali ktere posvetne moči v rečéh svoje od Boga ji odkazane službene oblasti. Po Božji naredbi je Cerkev v spolnovanju svoje naloge svobodna, in kjer jo je človeška samovoljnost ali samosilnost zvezala, se mora zopet oprustiti!“

Oziroma na šolo nateza pastirski list v silabu obsojene zmote, postavlja jim nasproti izreke sv. Očeta in sklepa: „Katoliška resnica tedaj je ta, da Bog sam je Cerkvi oblast dal in dolžnost naložil, vse ljudi v vsih stanovih in okolišinah posvečevati in toraj še posebno mladino v šolah. To cerkveno temeljno pravico ima Cerkev od Boga samega; noben človek tedaj ji ne smé te pravice jemati, nihče je te dolžnosti ne more rešiti, tudi Cerkev sama nikakor nima pravice odpovedati se zverševanju te pravice.“

Cvet in sad zveste molitve.

Zahvale.

Št. 1. Brat in sestra, oba še mlada, na smert bolna, priporočena v bratovsko molitev, sva se popolnoma ozdravila. Vedno češena bodi N. lj. G. presv. Serca!
V Ljubljani, 16. rožnika 1879. *E. L.*

Št. 2. Imela sem zelo bolne oči, ter sem prav malo še vidila. Obojima pa sem se s priserčno prošnjo k Naši ljubi Gospej presv. Serca, k nji, ki je „Zdravje bolnikov“ in začela sem opravljati devetdnevnicu s obljubo, če bodem uslišana, da hočem po „Zgod. Danici“ se zahvaliti; in glej, kako mogočna je Marijna priprošnja: že v štirih dneh so bile oči veliko boljše, toliko, da sem zamogla že nekoliko brati. — Dolžna pa sem se zahvaliti Mariji še za tri že popred mi uslišane prošnje. Tisučkrat bodi češena in hvaljena Naša ljuba Gospa presv. Jezusovega Serca!
V Loki, 9. rožnika 1879. *M. V.*

Št. 3. Serčna zahvala vsem udom bratovšine Naše ljube Gospe, kdor koli mi je pomagal s prošnjami in molitvijo. Terno sem prepričana, da Naša ljuba Gospa mi je pomagala. V živem zaupanju sem vedno klicala za pomoč, skozi 9 mesecev eno za drugo opravljala devetdnevnic, in prejela sem dolgo pogrešano duhovno milost in srečo, po kateri mi je lahko drugo terpeti.

J. L.

Št. 4. Bila sem brez službe, pričela sem devetdnevnicu k N. lj. G. in že šest dan me je Marija nepričakovano preskerbela. Češena si Marija vsaki čas!
Neža.

Št. 5. Že dva meseca sem bila brez službe; vso žalostno so me nadlegovale že obupne misli; pa satekla sem se k N. lj. G. in preden sem tretji dan devetdnevnic dokončala, me že po nepričakovani poti neka gospa hoče v službo ter sem preskerbljena. Serčna zahvala Naši ljubi Gospej.
Marija H.

Št. 6. Nek učenec najserčneje zahvalo naznanjuje premilostljivi Gospej presv. Serca Jezusovega za uslišanje neke goreče prošnje, in se tudi še najponižnejše priporoča v priprošnjo Marije Device, da bi mu ona sprosil od Boga uslišanje v več težavnih rečeh, posebno v eni, da bi se srečno izšla. — Uslišanje s zahvalo se naznani. —

Prošnje.

Neka oseba v svoji dušni in hudi telesni zadregi se prav goreče priporoča v bratovsko molitev. — Hči in oče, v velikih telesnih zadregah, se živo priporočata v bratovsko molitev. Zahv. se nazn. — Bolan študent je prav serčno priporočen, da bi se ozdravel, če je volja Božja, in tudi da bi šolskega leta ne zgubil. — Neka že dolgo bolna deklica je enako priserčno priporočena za zdravje, če je volja Božja. — Mladeneč v dušnih in telesnih potrebah. — Drugi mladeneč za telesno zdravje, ali saj za srečno smert. — Neka prav neprijetna zadeva, da bi se prav izšla. — Vsi še ne uslišani. — Oseba v dušnih potrebah. — Prav živo prosim vse ude N. lj. G., da bi z devetdnevnicami ali kakor morejo, pomagali spreobrniti terdovratnega moža, ki noče nič slišati od sv. pokore, ki vedno odgovarja, da on je bolj učen kot duhovni, da ne potrebuje spovedi itd. Vdan je nezmerni pijači, nobena reč ga ne spreobrne, ni ga nobena noč miru pred njim. Naj bi ga N. lj. G. se usmilila in mu pridobila spoznanje in spravo s Bogom! Iz Tersta. — Priporočena sta prav živo v gorečo molitev dva terdo-

vratna grešnika, ki nič ne hodita v cerkev, ne k spovedi, ker ju je sram zaradi storjenih grehov; naj bi se ju Naša ljuba Gospa usmilila in spreobrnjenje sprosil od Boga. — Neka oseba, da bi do svoje pravice prišla, ki je že dolgo išče. — Mati priserčno priporoča silno bolnega sina. Usliš. se nazn.

Bratovske zadeve.

Nameni in priporočanja pri sv. maši in sploh v molitvi za mesec rožnik 1879.

I. Glavni nameni: Spreobrnjenje tistih, kateri so morebiti tudi v svetem letu terdovratni ostali.

II. Posebni nameni:

24. Rojstvo sv. Janesa Kerstnika. Priporoč.: Cerkev in podložnikom vgodne volitve (se priporoča vsak dan do skončanja vsih volitev v državni zbor). Novorojenci za ohranjenje kerstne milosti. Nesrečni, žalostni in otožni.

25. Sv. Prosper, neduhoven učenjak v cerkvenih rečeh l. 463. Priporoč.: Zatertje sovraštva in razporov. Cerkev v slovanskih državah. Odprava pijanštva in kvantanja.

26. Sv. Janes in Pavel, rimska brata, mučenca l. 363. Priporoč.: Ovarovanje pred hudo uro in dobra letina. Cerkev v Indiji. Vse že priporočene in ne še uslišane zadeve.

27. Sv. Ladislav, ogerski kralj, † 1095. Pripor.: Lepše obnašanje šolske mladine v cerkvi, zlasti še pred sv. R. Telesom. Opušanje kletvinje. Spreobrnjenje božje-ropnikov.

28. Predgod ss. Petra in Pavla; zapovedani post. Sv. Leon II, papež, † l. 683. Priporoč.: Sv. Oče in povernitev papeževih pravic. Bolniki. Zatrenje tatvine, pobojev, ponočevanja in vse nečistosti.

29. IV. nedelja po Binkošti. Evang.: Čudoviti ribji lov (Luk. 5). Sv. Peter in Pavel. Priporoč.: Sv. katoliška Cerkev za zmago. Keršanski mladenči za serčnost v dobrem. Umirajoči.

30. Spomin sv. Pavla. Priporoč.: Katoliški misijoni. Terdovratni grešniki, zlasti vérski preganjavci za spreobrnjenje. Duše v vicah, posebno ta mesec umerlih.

Listek za raznoterosti.

Pot do nebes.

(Iz Vogl-a.)

„Pred dvérmico bolnice kaj hoče spet otrok?
Po čem vzdihuje milo, za kom te lomi jok?“

„Jaz iščem mame svoje, pustite k njej me v hram,
Saj tod so notri nesli pred mesecem jo k vam.“

„Ubogo dete moje, terpin si brez primér,
A vendar mame ljube ne najdeš več nikjer.

Pred tednom je zaspala, jo grobna teža tré.
To reče mu pridvérmik, pa vrata mu zapré.

Otrok še vedno toži pred vrati svojo žal,
Saj ni nikdar razumel, kar je vratar dejal.
Potem odide tužen in verne se domú,
Po mamici zdihuje, ne dáde si mirú.

In drugi dan za rano pred vrati spet žedi,
Ob nje z ročico terka, k pridvérmiku ječi:

„Vratár preljubi, k mami naj v domec grem le-tá,
Brez nje, brez drage mame ni biti mi domá.“

„Saj mati zapustila te je, je več ne bó;
Njen dom, da vedel bodeš, visoko je nebó.“
To dé, zatise vrata; spet dete je samó,
In misli, kako našlo v nebesa bi stezó.

V tenčicah operelih na daljno pot hiti,
Stezé in pota pnste s solzami rosi,
Pa vsacega pobara, ki pride mu naprót:
„O póvi mi, kod vodi v nebesa prava pot?“

Vsak pravi mu: „oh dolga, še polna je nadlóg!
Naj milostno spremljuje te tje do brotni Bog!“
Povedati pa nihče za drugi kraj ne zná,
A dete vendar mirno tje v beli svet drobnjá.

Skrivnostno že pogrinja nočica zemlje tla,
Otrok ročice sklene, molitvico žebrá.
Pod zlato kopo vleže na polji se, zaspi,
Dokler ga zlato solnce iz snú ne prebudí.

In vstane, gre in praša, kdor pride mu naprót:
„O póvi mi, kod vodi v nebesa prava pot?“
V srcé se, v dušo smili ljudém sirotek bos,
In marsikaka mati podá mu kruha kos.

Tako naprej sirotek od krajev v kraje gré,
Že ranjene od hoje so nežne mu nogé.
Raskodrani so lasi, prebledel je v obráz,
Okó mu se stekleni, po udih tre ga mraz.

In dan za dnevom mine, že dvakrat sedem dan,
Odkar otrok od doma odšel je v svet neznan.
Od dné do dneva hira, v slabósti ves medlí,
Vše rómarja otroka zapuščajo močí.

Tam, glej, v oblake dvíže se krasen samostan,
Bliščeči verh zvonikov leskeče v beli dan.
Tje gre otrok, da našel bi sveta in mirú,
Našloni se na dveri, trepeče od mrazú.

Redovnica pristopi na samostanski prag:
„Kaj delaš tu pred vrati sirotek milo-blag?“
„Jaz iščem mame svoje, ki šla je k Bogu v raj,
Zastonj za njo prehodil sem potov sto dozdej.“

„Uboga sirotica!“ nevesta Božja dé.
In v samostan jo urno odpelje za roké.
A glej, kako se zderzne sirota nagloma:
Očesica satiska podoba angelaka.

Na strežbo k sirotici sestrice vse hité,
Hladila mnoge, leke ji rade podelé;
Sirota več ne čuti, kako za njo skerbé,
Do raja vže obretla *) zelene je stezé.

Bogdan.

Iz Ljubljane. Narodni središnji odbor za volitve v državni zbor je priporočil naslednje kandidate: Grofa Hohenwart-a za okraje na Gorenjskem; — Kar. Klun-a za Ljublj. okolico, Litijaki in Ribniški okraj; — Obreza-ta za okraje na Notranjskem; — grofa Barbo-ta za okraje Kočevje, Trebnje, Radeče; — Pfeifer-ja za okraje na Dolenjskem; — dr. Poklukar-ja za gorenjske in notranjske mesta in terge. — Za Ljubljano in za mesta na Dolenjskem še niso postavili kandidatov. Nemško-liberalna stranka ima za Ljub-

*) V goriških Gorah še znana beseda, ki pomeni ent-decken, scuoprire.

ljano Dežmana. — Kakošne može so volilni može po vesti dolžni voliti, glej v današnjem listu v „Razgledu“ in „Ogledu“.

V gospejskem Uršulinskem samostanu v Ljubljani je 18. t. m. popoldne umerla častita M. Frančiška Brence, posebno spoštovana, vsestransko ljubljena, v reanici pobožna samostanska prefekta. Bog ji daj večni mir.

Posvečevanja ljubljanskih gg. bogoslovcev bodo 23., 24. in 26. mal. serp.

Poktév bivše loterije za hiralnico in sirotišnico. Dohodki: 1. Za 639 oddanih verst (serij) po 31 gl. 25 sld. je prišlo 19.968 gl. 75 sld. (Druge izmed 800 serij niso bile oddane.) — 2. Darovani dobitki so bili vredni nekako 2934 gl. Teda j vsih dohodkov 22.902 gl. 75 sld. Isdajki: 1. Nakup dobitkov, bukvo vezne in druge dela 4018 gl. 51 sld.; 2. natisi 136 gl. 90 sld.; 3. pošta, inserati, razstava dobitkov, postrežbe pri vzdigovanji itd. 113 gl. 28 sld.; 4. omenjeni darovani dobitki 2934 gl. Teda j ostane čistega prihodka 15.700 gl. — Od tega denara je dobila hiralnica 9300 gl.; deklinška ubožnica pa 6400 gl.

Spisi, pobotnice itd. ter vse spričala lahko vsak vidi v mestni bolnišnici, 1. nadstropje.

Vsi teda j, kateri so kaj srečk kupili, zda j vidi jo, kako dobro delo so storili omenjenima napravama. Bog plačuj sto- in stokrat njih dobrote!

Iz Šmarjete. Spet smo imeli precej lepo slovesnost. Naš župan g. Jožef Perger je pri svoji hiši zidal prav čedno kapelico na mestu, kjer je o procesiji sv. Rešnjega Telesa prvi blagoslov. Nova podoba Naše ljube Gospé presv. Serca je bila s privoljenjem milg. knezoškofa v praznik sv. R. Telesa blagoslovljena. Postavili smo to podobo v kapelo farne cerkve, kjer je lansko leto slovesno kronana podoba Naše ljube G. presv. S. O pol devetih je bil blagoslov nove podobe. Potem smo peli lavretanske litanije v dolgi procesiji, v kateri so štiri male deklice nesle ozaljšano podobo, županova hčerka Marija pa krono. Ko smo med zvonjenjem in streljanjem prišli do nove kapele, smo postavili podobo na njeno mesto in jo kronali. Potem je bila slovesna služba Božja in navadna procesija z Najsvetejšim. Bog ohrani našega župana in mu poverni stroške, katerih je obilno imel s novo kapelo, ki je lep kinč celemu kraju!

V Terstu je 13. rožn. umerl preč. g. Mih. Fleišer, kapitelski dekan, star 68 lét. R. I. P.

V bratovšino sv. Cirila in Metoda na Goriškem, kakor smo zvedili, zapisuje č. g. And. Pečenko, kaplan v Biljih pri Gorici. Pri njem čast. gg., ki želé to bratovšino razširjati, lahko dobivajo tudi podobice, ali pa v Celji pri sv. Jožefu pri ondot. superijoru preč. g. Jak. Horvat-u.

V Sarajevu so procesijo sv. R. Telesa obhajali s veliko slovesnostjo. Vdeležila se je vojašina s fml. Jovanovičem v generalni gala-uniformi na čelu.

Dobrotni darovi.

Za altar sv. Jožefa na Reki: Neimenovana oseba iz Polh. gradca 50 sld.

Za kak misijon: Č. g. A. J. 1 gl.

Za stradajoče v Kini in družih jutr. deželah: Po č. g. J. Dolencu 1 gl. 10 sld.

Za sv. Detinstvo: Po g. M. Markiču 2 gl. 84 sld.
— Več gg. bogoslovcev 8 gl. 6 sld. za sv. leto.